

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

8 mai 2014 *

„Trimitere preliminară — Securitate socială — Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 — Regulamentul (CEE) nr. 574/72 — Prestații familiale — Alocații familiale — Alocație pentru educație — «Elterngeld» — «Kindergeld» — Calcularea suplimentului diferențial”

În cauza C-347/12,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Cour de cassation (Luxemburg), prin decizia din 12 iulie 2012, primită de Curte la 20 iulie 2012, în procedura

Caisse nationale des prestations familiales

împotriva

Ulrike Wiering,

Markus Wiering,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul T. von Danwitz, președinte de cameră, și domnii E. Juhász, A. Rosas (raportor), D. Šváby și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: domnul V. Tourrès, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 6 iunie 2013,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Caisse nationale des prestations familiales, de A. Rodesch și de R. Jazbinsek, avocats;

— pentru doamna și pentru domnul Wiering, de G. Pierret și de S. Coï, avocats;

— pentru Comisia Europeană, de D. Martin și de V. Kreuschitz, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 18 iulie 2013,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: franceza.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 litera (u) punctul (i), a articolului 4 alineatul (1) litera (h) și a articolului 76 din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1606/98 al Consiliului din 29 iunie 1998 (JO L 209, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 5, p. 76, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71”), precum și a articolului 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Regulamentul (CEE) nr. 574/72 al Consiliului din 21 martie 1972 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71 (JO L 74, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 74), în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97 (denumit în continuare „Regulamentul nr. 574/72”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Caisse nationale des prestations familiales (denumită în continuare „CNPF”), pe de o parte, și doamna și domnul Wiering, rezidenți germani care lucrează în Germania și, respectiv, în Luxemburg, pe de altă parte, cu privire la refuzul CNPF de a le plăti un supliment diferențial la alocațiile familiale pentru copiii lor.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Primul, al cincilea, al optulea și al zecelea considerent ale Regulamentului nr. 1408/71 sunt redactate după cum urmează:

„întrucât dispozițiile de coordonare a legislațiilor naționale de securitate socială se înscriu în cadrul liberei circulații a lucrătorilor care sunt cetățeni ai statelor membre și trebuie să contribuie la îmbunătățirea nivelului lor de viață și a condițiilor de angajare a acestora;

[...]

întrucât este necesar, în cadrul acestei coordonări, să se garanteze, în interiorul Comunității, egalitatea de tratament, în conformitate cu diferitele legislații naționale, pentru lucrătorii care locuiesc în statele membre, persoanele aflate în întreținerea lor, precum și urmașii acestora;

[...]

întrucât este necesar ca lucrătorii salariați și cei care desfășoară activități independente care se deplasează în interiorul Comunității să fie cuprinși în regimul de securitate socială al unui singur stat membru, pentru a se evita suprapunerea legislațiilor naționale aplicabile și complicațiile care ar putea rezulta din această situație;

[...]

întrucât, pentru a garanta în fapt egalitatea de tratament a tuturor lucrătorilor ocupați pe teritoriul unui stat membru, este bine să se stabilească că legislația aplicabilă este, ca regulă generală, legislația statului membru pe teritoriul căruia persoana în cauză își desfășoară activitatea salariată sau independentă”.

- 4 Articolul 1 din regulamentul menționat enunță definițiile termenilor folosiți în domeniul reglementat de acesta.
- 5 Articolul 1 litera (u) din acest regulament prevede:
- „(i) *prestații familiale* înseamnă toate prestațiile în natură sau în numerar menite să acopere cheltuielile familiale în temeiul dispozițiilor articolului 4 alineatul (1) litera (h), cu excepția alocațiilor speciale pentru nou-născuți sau de adopție menționate în anexa II;
- (ii) *indemnizații familiale* înseamnă prestațiile periodice în numerar acordate exclusiv în funcție de numărul și, dacă este cazul, vârsta membrilor de familie”.
- 6 Potrivit articolului 4 alineatul (1) litera (h) din același regulament, acesta se aplică tuturor legislațiilor privind domeniile de securitate socială care se referă la prestațiile familiale.
- 7 Articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 prevede:
- „Dispozițiile prezentului regulament nu pot avea ca efect conferirea sau menținerea dreptului de a beneficia de mai multe prestații de aceeași natură pentru una și aceeași perioadă de asigurare obligatorie [...]”
- 8 Articolul 13 din acest regulament, intitulat „Reguli generale”, prevede:
- „(1) Sub rezerva articolelor 14c și 14f, persoanele cărora li se aplică prezentul regulament se află sub incidența legislației unui singur stat membru. Această legislație se stabilește în conformitate cu dispozițiile prezentului titlu.
- (2) Sub rezerva articolelor 14-17:
- (a) persoana care desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unui stat membru se supune legislației statului respectiv chiar dacă își are domiciliul pe teritoriul altui stat membru sau dacă întreprinderea sau angajatorul la care persoana este încadrată își are sediul social sau adresa pe teritoriul altui stat membru;
- [...]”
- 9 Articolul 73 din regulamentul menționat prevede:
- „Lucrătorul salariat sau lucrătorul care desfășoară o activitate independentă aflat sub incidența legislației unui stat membru are dreptul, în ceea ce privește membrii de familie care au reședința într-un alt stat membru, la prestațiile familiale prevăzute de legislația primului stat ca și cum ar avea reședința în acel stat, sub rezerva dispozițiilor anexei VI.”
- 10 Articolul 76 din același regulament are următorul cuprins:
- „(1) În cazul în care, pe durata aceleiași perioade, pentru același membru de familie și în temeiul desfășurării unei activități profesionale, prestațiile familiale sunt prevăzute de legislația statului membru pe al cărui teritoriu membrii de familie au reședința, dreptul la prestații familiale datorate în conformitate cu legislația unui alt stat membru, dacă este cazul în temeiul articolului 73 sau 74, se suspendă până la cuantumul prevăzut de legislația primului stat membru.
- (2) Dacă o cerere pentru prestații nu este făcută în statele membre pe al căror teritoriu au domiciliul membrii de familie, instituția competentă a celui alt stat membru poate aplica dispozițiile alineatului (1) ca și cum prestațiile ar fi acordate în primul stat membru.”

- 11 Articolele 7-10a din Regulamentul nr. 574/72 prevăd modalitățile de aplicare a articolului 12 din Regulamentul nr. 1408/71.
- 12 Articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 574/72 prevede:
- „(a) Dreptul la prestații sau alocații familiale datorate în temeiul legislației unui stat membru, conform căreia dobândirea dreptului la aceste prestații sau alocații nu este subordonată unor condiții de asigurare, activitate salariată sau independentă, se suspendă atunci când, în cursul aceleiași perioade și pentru același membru de familie, sunt datorate prestații numai în temeiul legislației naționale a altui stat membru sau prin aplicarea articolului 73, 74, 77 sau 78 din regulament, până la concurența sumei prestațiilor respective.
- (b) Cu toate acestea, dacă se exercită o activitate profesională sau comercială pe teritoriul primului stat membru:
- (i) În cazul prestațiilor datorate fie numai în temeiul legislației naționale a altui stat membru, fie în temeiul articolului 73 sau 74 din regulament persoanei îndreptățite să primească prestațiile familiale sau persoanei căreia urmează să-i fie acordate acestea, dreptul la prestațiile familiale datorate fie numai în temeiul legislației naționale a acelui alt stat membru, fie în temeiul articolelor menționate anterior se suspendă până la concurența sumei prestațiilor familiale prevăzute de legislația statului membru pe al cărui teritoriu are reședința membrul de familie. Prestațiile plătite de statul membru pe al cărui teritoriu are reședința membrul de familie sunt suportate de statul membru respectiv;
- [...]”
- 13 Trebuie arătat, pe de o parte, că Regulamentul nr. 1408/71 a fost înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82) și, pe de altă parte, că Regulamentul nr. 574/72 a fost înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului nr. 883/2004 (JO L 284, p. 1), aceste noi regulamente fiind aplicabile de la 1 mai 2010, conform articolului 91 din Regulamentul nr. 883/2004 și articolului 97 din Regulamentul nr. 987/2009. Având însă în vedere data faptelor în discuție în litigiul principal, acestea rămân guvernate de Regulamentul nr. 1408/71 și de Regulamentul nr. 574/72.

Dreptul luxemburghez

- 14 La 15 martie 2013, în aplicarea articolului 101 din Regulamentul de procedură, Curtea a adresat instanței de trimitere o cerere de lămuriri. Instanța de trimitere a fost invitată în special să descrie într-un mod mai precis prestațiile familiale luxemburgheze în discuție în litigiul principal și condițiile de acordare a acestora. Prin scrisoarea din 29 aprilie 2013, instanța de trimitere a indicat, printre altele, că prestațiile familiale luxemburgheze în discuție în litigiul principal erau alocațiile familiale (denumite în continuare „alocațiile familiale luxemburgheze”), precum și alocația pentru educație și a comunicat Curții textul dispozițiilor de drept luxemburghez care reglementează acordarea acestor prestații. Pe de altă parte, instanța de trimitere a precizat că indemnizația de concediu pentru creșterea copilului nu era în discuție în litigiul aflat pe rolul acesteia, cererea doamnei și a domnului Wiering cu privire la aceasta fiind declarată inadmisibilă.
- 15 Potrivit informațiilor furnizate de instanța de trimitere, articolul 269 primul paragraf din Codul securității sociale luxemburghez (code de la sécurité sociale luxembourgeois) prevede:

„Are dreptul la alocații familiale în condițiile prevăzute de prezentul capitol,

- a) pentru el însuși, orice copil care are reședința efectivă și continuă în Luxemburg și domiciliul legal în acest stat;
- b) pentru membrii familiei sale, în conformitate cu instrumentul internațional aplicabil, orice persoană supusă legislației luxemburgheze și care intră în domeniul de aplicare al regulamentelor comunitare sau al unui alt instrument bilateral sau multilateral încheiat de Luxemburg în materie de securitate socială care prevede plata alocațiilor familiale potrivit legislației țării de încadrare în muncă. Este considerat membru de familie al unei persoane copilul care aparține grupului familial al acestei persoane, astfel cum este definit la articolul 270. Membrii de familie vizați de prezentul text trebuie să locuiască într-o țară vizată de regulamentele sau de instrumentele în discuție.

[...]”

16 În temeiul articolului 271 primul paragraf din codul menționat, alocația se datorează începând cu luna nașterii copilului și până la împlinirea vârstei de 18 ani. Potrivit articolului 271 al treilea paragraf din același cod, dreptul la alocații familiale este menținut cel mult până la împlinirea vârstei de 27 de ani pentru elevii din învățământul secundar și din învățământul secundar tehnic care se dedică în principal studiilor.

17 Articolul 299 din Codul securității sociale luxemburghez prevede:

„(1) O alocație pentru educație se acordă la cerere oricărei persoane care:

- a) are domiciliul legal, în sensul articolului 269, în Marele Ducat al Luxemburgului și are reședința efectivă în acest stat sau este afiliată în mod obligatoriu la sistemul de securitate socială din Luxemburg în temeiul unei activități profesionale și intră în domeniul de aplicare al reglementărilor comunitare;
- b) crește în căminul său unul sau mai mulți copii pentru care sunt plătite solicitantului sau soțului acestuia care nu trăiește separat ori partenerului acestuia [...], alocații familiale și care îndeplinesc față de el condițiile prevăzute la articolul 270 [din același cod referitor la stabilirea grupului familial];
- c) se dedică în principal educării copiilor în căminul familial și nu desfășoară activități profesionale sau nu beneficiază de un venit de înlocuire.

(2) Prin derogare de la condiția prevăzută la alineatul (1) litera c), poate de asemenea solicita alocația orice persoană care desfășoară una sau mai multe activități profesionale sau care beneficiază de un venit de înlocuire și care, indiferent de durata activității prestate, dispune împreună cu soțul său care nu trăiește separat sau cu persoana cu care locuiește în comunitatea domestică de un venit care nu depășește, după deducerea contribuțiilor la asigurările sociale,

- a) de trei ori salariul social minim, în cazul în care crește un copil;
- b) de patru ori salariul social minim, în cazul în care crește doi copii;
- c) de cinci ori salariul social minim, în cazul în care crește trei sau mai mulți copii.

(3) Prin derogare de la condițiile prevăzute la alineatul (1) litera c) și la alineatul (2), poate solicita jumătate din alocația pentru educație, indiferent de venitul de care dispune, orice persoană care

- a) desfășoară una sau mai multe activități profesionale cu fracțiuni de normă fără ca durata de muncă săptămânală totală efectiv prestată să depășească jumătate din durata normală de muncă ce îi este aplicabilă în aceeași perioadă în temeiul legii sau al convenției colective de muncă sau beneficiază de un venit de înlocuire corespunzător duratei de muncă stabilite mai sus;
- b) se dedică în principal educării copiilor în căminul familial pe o perioadă cel puțin echivalentă cu jumătate din durata normală de muncă, astfel cum este aceasta stabilită la litera a).

[...]”

18 Articolul 302 din codul menționat prevede:

„Alocația pentru educație se datorează începând cu prima zi a lunii care urmează fie expirării concediului de maternitate sau concediului pentru adopție, fie expirării celei de a opta săptămâni care urmează nașterii.

Aceasta este plătită în cursul lunii pentru care se datorează.

Alocația încetează în prima zi a lunii care urmează celei în cursul căreia copilul împlinește vârsta de doi ani.

Prin derogare de la paragraful precedent,

- a) alocația este menținută în favoarea beneficiarului care crește în căminul său fie gemeni, fie trei sau mai mulți copii, dacă aceștia sau unul dintre ei nu au împlinit vârsta de patru ani;

b)

limita de vârstă pentru plata alocației în cazul nașterii sau al adopției multiple a mai mult de doi copii este majorată cu doi ani pentru fiecare dintre următorii copii în favoarea beneficiarului care îndeplinește condițiile prevăzute la litera a).

În cazul adopției multiple a unor copii de vârste diferite, limita de vârstă se aplică în raport cu cel mai tânăr dintre copiii adoptați.

De asemenea, alocația este menținută în favoarea oricărei persoane care crește în căminul său un copil care nu a împlinit vârsta de patru ani pentru care se plătește alocația specială suplimentară prevăzută la articolul 272 al patrulea paragraf.

Dreptul la alocație ia sfârșit atunci când nu mai sunt îndeplinite condițiile de acordare prevăzute în prezentul capitol.”

19 Articolul 303 din același cod are următorul cuprins:

„Alocația pentru educație se stabilește la 485,01 euro pe lună indiferent de numărul copiilor crescuți în același cămin. În cazul aplicării pragurilor vizate la articolul 299 alineatul (2), alocația este redusă în măsura în care suma veniturilor depășește, după deducerea contribuțiilor la asigurările sociale și a alocației pentru educație, pragurile vizate.”

20 Articolul 304 din Codul securității sociale luxemburghez prevede:

„Alocația pentru educație se suspendă până la concurența oricărei prestații care nu provine din Luxemburg, de aceeași natură, datorată pentru același sau pentru aceiași copii.

[A]ceasta nu este datorată în cazul în care unul dintre părinți beneficiază pentru același sau pentru aceiași copii de indemnizația de concediu pentru creșterea copilului prevăzută în capitolul VI din prezenta carte sau de o prestație care nu provine din Luxemburg, plătită pentru un concediu pentru creșterea copilului. [...]"

Dreptul german

- 21 La 19 martie 2013, Curtea a invitat guvernul german să precizeze, printre altele, obiectivele și condițiile de acordare a „Kindergeld” și a „Elterngeld”. Prin scrisoarea din 17 aprilie 2013, guvernul german a furnizat Curții informații referitoare la aceste prestații.
- 22 Potrivit acestor informații, „Kindergeld” este unul dintre aspectele compensării fiscale a cheltuielilor familiale, prevăzută la articolul 31 din Legea privind impozitul pe venit (Einkommensteuergesetz, denumită în continuare „EStG”).
- 23 După cum prevede această dispoziție, „Kindergeld” urmărește să compenseze cheltuielile familiale și să garanteze copilului un nivel minimal de existență.
- 24 Potrivit articolului 62 alineatul 1 din EStG, beneficiarul, respectiv un părinte, de regulă, trebuie fie să aibă domiciliul sau reședința obișnuită în Germania, fie să fie supus integral la plata impozitului sau să fie tratat ca atare în Germania. În temeiul articolului 63 alineatul 1 din EStG, copilul trebuie să aibă domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru al Uniunii Europene, în Elveția, în Islanda, în Liechtenstein sau în Norvegia.
- 25 În aplicarea articolului 32 alineatul 4 din EStG, un copil conferă dreptul la „Kindergeld”, fără alte condiții, până la împlinirea vârstei de 18 ani sau până la împlinirea vârstei de 21 de ani, în măsura în care nu este angajat și este înscris ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă la o agenție națională pentru ocuparea forței de muncă ori până la împlinirea vârstei de 25 de ani, în cazul în care urmează o formare profesională sau efectuează un serviciu voluntar recunoscut sau, în sfârșit, fără limită de vârstă, în cazul în care, din cauza unui handicap fizic sau mental, nu este în măsură să se întrețină.
- 26 Quantumul „Kindergeld” este, potrivit articolului 66 alineatul 1 prima teză din EStG, de 184 de euro pe lună pentru fiecare dintre primii doi copii, de 190 de euro pentru al treilea copil și de 215 euro pentru fiecare dintre următorii copii, indiferent de veniturile și de patrimoniul membrilor familiei.
- 27 Conform articolului 1 alineatul 1 din Legea federală privind „Elterngeld” și concediul pentru creșterea copiilor (Bundeselterngeld- und Elternzeitgesetz, denumită în continuare „BEEG”), este eligibilă pentru „Elterngeld” orice persoană care are domiciliul sau reședința obișnuită în Germania, care locuiește împreună cu copilul său, asigură creșterea și educarea acestui copil și fie nu desfășoară activități profesionale, fie desfășoară activități profesionale cu fracțiuni de normă. În temeiul articolului 4 alineatul 1 din BEEG, „Elterngeld” este plătită de la nașterea copilului până la împlinirea de către acesta a vârstei de 14 luni.
- 28 În temeiul articolului 2 alineatul 1 din BEEG, „Elterngeld” corespunde cu 67 % din venitul obținut din activitatea profesională desfășurată înainte de nașterea copilului. Aceasta este plătită până la concurența unui plafon lunar de 1 800 de euro pentru lunile întregi în cursul cărora beneficiarul nu a obținut venituri dintr-o activitate profesională.
- 29 În temeiul articolului 2 alineatul 2 prima teză din BEEG, în cazul în care venitul din activitatea profesională desfășurată înainte de naștere este inferior sumei de 1 000 de euro, procentajul menționat este majorat cu 0,1 % pentru fiecare tranșă de 2 euro din soldul corespunzător diferenței dintre acest quantum și cel al venitului respectiv, până la 100 %. În aplicarea articolului 2 alineatul 2 a doua teză din

BEEG, în cazurile în care venitul din activitatea profesională desfășurată înainte de naștere depășește suma de 1 200 de euro, procentajul de 67 % este redus cu 0,1 % pentru fiecare tranșă de 2 euro din soldul corespunzător diferenței dintre cuantumul venitului menționat și suma de 1 200 de euro, până la 65 %. „Elterngeld” se ridică, în temeiul articolului 2 alineatul 4 prima teză din BEEG, la un cuantum cel puțin egal cu 300 de euro pe lună, și aceasta, potrivit articolului 2 alineatul 4 a doua teză din BEEG, chiar dacă beneficiarul nu obținea niciun venit profesional înainte de nașterea copilului.

- 30 În temeiul articolului 2 bis alineatul 1 prima teză din BEEG, dacă beneficiarul crește fie doi copii care nu au încă trei ani, fie trei sau mai mulți copii care nu au încă șase ani, cuantumul „Elterngeld” este majorat cu 10 %, fără ca această majorare să poată fi inferioară unei sume minime de 75 de euro. În temeiul articolului 2 bis alineatul 4 prima teză din BEEG, în cazul nașterilor multiple, cuantumul „Elterngeld” este majorat cu 300 de euro pentru al doilea copil și pentru fiecare dintre următorii copii.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 31 Doamna și domnul Wiering locuiesc împreună cu cei doi copii ai lor în Trier (Germania). Din dosarul de care dispune Curtea reiese că domnul Wiering desfășoară o activitate salariată în Luxemburg, în timp ce soția sa lucrează ca funcționar în Germania.
- 32 La 12 octombrie 2007, domnul Wiering a solicitat CNPF plata unor alocații familiale pentru cei doi copii ai săi.
- 33 Comitetul executiv al CNPF a refuzat să plătească doamnei și domnului Wiering un supliment diferențial în ceea ce privește alocațiile familiale datorate pentru cei doi copii ai lor, corespunzător diferenței dintre prestațiile prevăzute de dreptul luxemburghez și cele primite în temeiul legislației statului-membru de reședință al acestora, pentru motivul că valoarea celor din urmă, respectiv a „Kindergeld” și a „Elterngeld”, o depășea, pentru perioada 1 iulie 2007-31 mai 2008, pe cea a prestațiilor prevăzute de dreptul luxemburghez, și anume alocațiile familiale și alocația pentru educație.
- 34 Prin hotărârea din 31 iulie 2009, conseil arbitral des assurances sociales (Consiliul de Arbitraj în materie de asigurări sociale) a declarat nefondată acțiunea formulată de doamna și de domnul Wiering împotriva deciziei comitetului executiv al CNPF.
- 35 Sesizat cu apelul formulat de doamna și de domnul Wiering, conseil supérieur de la sécurité sociale (Consiliul Superior pentru Securitate Socială) a modificat această hotărâre prin hotărârea din 16 martie 2011 și a statuat că doamna și domnul Wiering aveau dreptul la plata unui supliment diferențial pentru cei doi copii ai lor pentru perioada menționată. Conseil supérieur de la sécurité sociale a considerat că „Elterngeld” este o prestație familială datorată membrului de familie care se ocupă de educația copiilor, iar nu copiilor înșiși. El a apreciat că această prestație nu poate fi, prin urmare, luată în considerare pentru stabilirea suplimentului diferențial care trebuie plătit unui lucrător salariat cu titlu de alocații familiale care îi sunt datorate în contul copiilor, numai prestațiile familiale datorate însuși membrului familiei, cu excluderea celor datorate celorlalți membri ai familiei, trebuind luate în considerare pentru stabilirea acestui supliment diferențial.
- 36 CNPF a formulat recurs împotriva acestei hotărâri invocând patru motive. Al doilea, al treilea și al patrulea motiv sunt întemeiate pe încălcarea, pe refuzul aplicării sau pe interpretarea eronată a articolului 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) și, respectiv, a articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 574/72, precum și a articolului 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71.
- 37 CNPF reproșează conseil supérieur de la sécurité sociale că, încălcând dispozițiile menționate, în hotărâre nu a luat în considerare „Elterngeld” pentru calcularea suplimentului diferențial.

- 38 Instanța de trimitere exprimă dubii cu privire la problema dacă numai prestațiile familiale de aceeași natură sau dacă toate prestațiile familiale primite de familia unui lucrător migrant trebuie luate în considerare pentru calcularea suplimentului diferențial. În aceste condiții, Cour de cassation a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Pentru calcularea suplimentului diferențial eventual datorat, conform articolului 1 litera (u) punctul (i), articolului 4 alineatul (1) litera (h) și articolului 76 din Regulamentul [nr. 1408/71] și articolului [10 alineatul (1) litera (b) punctul (i)] din Regulamentul [nr. 574/72], de organismul competent din statul de încadrare în muncă, trebuie să se ia în considerare, ca prestații familiale de aceeași natură, toate prestațiile primite de familia lucrătorului migrant în statul de reședință, în speță «Elterngeld» și «Kindergeld» prevăzute de legislația germană?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 39 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 1 litera (u) punctul (i), articolul 4 alineatul (1) litera (h) și articolul 76 din Regulamentul nr. 1408/71, precum și articolul 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Regulamentul nr. 574/72 trebuie interpretate în sensul că, în scopul calculării suplimentului diferențial eventual datorat unui lucrător migrant în statul-membru de încadrare în muncă, trebuie luate în considerare, ca prestații de aceeași natură, toate prestațiile familiale primite de familia acestui lucrător în temeiul legislației statului membru de reședință, în speță „Elterngeld” și „Kindergeld” prevăzute de legislația germană.
- 40 Trebuie amintit, de la bun început, că, deși articolul 73 din Regulamentul nr. 1408/71 prevede că lucrătorul aflat sub incidența legislației unui stat membru are dreptul, în ceea ce privește membrii de familie care au reședința într-un alt stat membru, la prestațiile familiale prevăzute de legislația primului stat ca și cum ar avea reședința în acel stat, această dispoziție, deși constituie o regulă generală în materie de prestații familiale, nu este, totuși, o regulă absolută (a se vedea în acest sens Hotărârea Schwemmer, C-16/09, EU:C:2010:605, punctele 41 și 42).
- 41 Astfel, este necesar să se constate că, potrivit articolului 12 din Regulamentul nr. 1408/71, dispozițiile acestui regulament nu pot avea ca efect conferirea sau menținerea dreptului de a beneficia de mai multe prestații de aceeași natură pentru una și aceeași perioadă de asigurare obligatorie.
- 42 Astfel, în cazul în care poate surveni un cumul al drepturilor prevăzute de legislația statului membru de reședință cu cele care rezultă din legislația statului membru de încadrare în muncă, articolului 73 din regulamentul menționat trebuie să îi fie opuse regulile pentru prevenirea cumulului cuprinse în acesta și în Regulamentul nr. 574/72, mai precis, în special articolul 76 din Regulamentul nr. 1408/71 și articolul 10 din Regulamentul nr. 574/72 (a se vedea în acest sens Hotărârea Schwemmer, EU:C:2010:605, punctele 43 și 44).
- 43 Din dosarul de care dispune Curtea reiese că, în cauza principală, legislația statului membru de reședință al doamnei și al domnului Wiering, respectiv Republica Federală Germania, dă dreptul la prestațiile familiale în discuție în litigiul principal sub condiția domiciliului sau a reședinței obișnuite în acest stat membru, iar nu „în temeiul desfășurării unei activități profesionale”, astfel cum prevede, pentru a-și găsi aplicarea, articolul 76 din Regulamentul nr. 1408/71. În ceea ce privește, mai precis, „Elterngeld”, acordarea acesteia este subordonată, printre altele, condiției de domiciliu sau de reședință obișnuită în Germania și celei de a nu desfășura o activitate profesională sau de a nu desfășura o activitate profesională cu normă întreagă, chiar dacă valoarea respectivei prestații este calculată, ca regulă generală, în funcție de veniturile profesionale anterioare.
- 44 În consecință, articolul 76 menționat nu este aplicabil unei situații precum cea în discuție în litigiul principal (a se vedea în acest sens Hotărârea Dodl și Oberhollenzer, C-543/03, EU:C:2005:364, punctul 53, și Hotărârea Schwemmer, EU:C:2010:605, punctul 46).

- 45 În schimb, ipoteza în care dreptul la prestații familiale în statul membru de reședință nu depinde de condiții de asigurare, de activitate salariată sau de activitate independentă, ci de o condiție de reședință este vizată la articolul 10 din Regulamentul nr. 574/72.
- 46 Ca urmare a regulii pentru prevenirea cumulului prevăzută la articolul 10 alineatul (1) litera (a) din acest regulament, alocațiile plătite de statul membru de încadrare în muncă au prioritate față de alocațiile plătite de statul membru de reședință care sunt, din acest motiv, suspendate. Totuși, în cazul în care se desfășoară o activitate profesională în acest din urmă stat, articolul 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din regulamentul menționat prevede soluția opusă, respectiv că dreptul la alocațiile plătite de statul membru de reședință prevalează asupra dreptului la alocațiile plătite de statul membru de încadrare în muncă, acestea din urmă fiind, astfel, suspendate.
- 47 Astfel, Curtea a decis că desfășurarea de către o persoană în îngrijirea căreia se află copiii și, mai precis, de către soțul beneficiarului vizat la articolul 73 din Regulamentul nr. 1408/71 a unei activități profesionale în statul membru de reședință al copiilor suspendă, prin efectul articolului 10 din Regulamentul nr. 574/72, dreptul la alocațiile prevăzute la articolul 73 menționat până la concurența cuantumului alocațiilor de aceeași natură plătite efectiv de statul membru de reședință, iar aceasta indiferent care ar fi beneficiarul direct al alocațiilor familiale desemnat de legislația statului membru de reședință (a se vedea în acest sens Hotărârea Dodl și Oberhollenzer, EU:C:2005:364, punctul 59, precum și Hotărârea Weide, C-153/03, EU:C:2005:428, punctul 30).
- 48 În această privință, părțile interesate reprezentate în cadrul ședinței au fost de acord că doamna Wiering nu și-a pierdut statutul de funcționar în Germania în perioada în care a beneficiat de „Elterngeld”, aspect care trebuie, totuși, verificat de instanța de trimitere. Dacă într-adevăr aceasta a fost situația, în măsura în care se poate astfel considera că doamna Wiering desfășura o activitate profesională în Germania în perioada în discuție, regula pentru prevenirea cumulului aplicabilă în litigiul principal ar fi articolul 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Regulamentul nr. 574/72.
- 49 Sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de instanța de trimitere, ar rezulta din aceasta că Republica Federală Germania era statul membru competent în mod prioritar să plătească prestațiile familiale doamnei și domnului Wiering pentru perioada în discuție în litigiul principal, astfel încât aceștia din urmă nu aveau, în raport cu instituția competentă din statul membru de încadrare în muncă al domnului Wiering, respectiv CNPF, decât dreptul la plata unui eventual supliment diferențial egal cu diferența dintre cuantumul prestațiilor prevăzute de dreptul luxemburghez și cuantumul celor primite în Germania (a se vedea în acest sens Hotărârea McMenamin, C-119/91, EU:C:1992:503, punctul 26).
- 50 Pe de altă parte, trebuie să se constate că nu a fost repusă în discuție calificarea drept prestații familiale a diferitelor prestații în discuție în litigiul principal.
- 51 Trebuie, în consecință, să se stabilească dacă, astfel cum susține CNPF, în cadrul calculării unui supliment diferențial necesare într-o situație precum cea din litigiul principal, articolul 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Regulamentul nr. 574/72 implică luarea în considerare a tuturor prestațiilor familiale primite în statul membru de reședință al familiei unui lucrător migrant.
- 52 Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 52 din concluzii, dat fiind că articolul 12 din Regulamentul nr. 1408/71 figurează în titlul I din acest regulament, referitor la dispozițiile generale, principiile stabilite de dispoziția menționată se aplică regulilor de prioritate în caz de cumul al drepturilor la prestații sau la alocații familiale prevăzute atât la articolul 76 din regulamentul menționat, cât și la articolul 10 din Regulamentul nr. 574/72.
- 53 Trebuie constatat că, în temeiul articolului 12 din Regulamentul nr. 1408/71, doar dreptul de a beneficia de mai multe prestații de aceeași natură pentru una și aceeași perioadă constituie un cumul nejustificat.

- 54 În această privință, din jurisprudența Curții reiese că prestațiile de securitate socială trebuie considerate, independent de caracteristicile corespunzătoare diferitor legislații naționale, ca fiind de aceeași natură atunci când obiectul și finalitatea acestora, precum și baza lor de calcul și condițiile de acordare sunt identice. În schimb, nu trebuie considerate elemente pertinente pentru clasificarea prestațiilor caracteristicile pur formale (a se vedea în special Hotărârea Valentini, 171/82, EU:C:1983:189, punctul 13, și Hotărârea Knoch, C-102/91, EU:C:1992:303, punctul 40).
- 55 Cu toate acestea, Curtea a precizat că, ținând seama de numeroasele diferențe care există între sistemele naționale de securitate socială, cerința unei similitudini complete în ceea ce privește bazele de calcul și condițiile de acordare ar avea drept consecință că aplicarea interdicției cumulului prevăzute la articolul 12 din Regulamentul nr. 1408/71 ar fi considerabil redusă. Un astfel de efect ar fi contrar obiectivului acestei interdicții, respectiv prevenirea cumulurilor nejustificate de prestații sociale (a se vedea Hotărârea Knoch, EU:C:1992:303, punctul 42).
- 56 Curtea a statuat, de asemenea, că din termenii dispoziției menționate rezultă că există un cumul nu doar atunci când o persoană are dreptul simultan la două prestații diferite, ci și atunci când dreptul la astfel de prestații există în ceea ce privește două persoane diferite, în speță doi părinți, în beneficiul aceluiași copil. Astfel, spiritul dispozițiilor Regulamentului nr. 1408/71 care reglementează cumulul prestațiilor familiale, precum și soluțiile care sunt prevăzute de acest regulament în caz de cumul demonstrează că finalitatea dispoziției în cauză este de a preveni ca atât beneficiarul direct al unei prestații familiale, cu alte cuvinte, lucrătorul, cât și beneficiarii indirecți ai acesteia, și anume membrii de familie ai lucrătorului, să poată beneficia simultan de două prestații de aceeași natură (a se vedea în acest sens Hotărârea Dammer, C-168/88, EU:C:1989:652, punctele 10 și 12).
- 57 Trebuie adăugat că Regulamentul nr. 1408/71 vizează, pe de o parte, „prestațiile familiale”, definite la articolul 1 litera (u) punctul (i) din acest regulament, și, pe de altă parte, „indemnizațiile familiale”, care constituie o categorie de „prestații familiale” și care sunt definite la articolul 1 litera (u) punctul (ii) din același regulament.
- 58 Din considerațiile care precedă rezultă că diferitele prestații familiale de care poate beneficia un lucrător migrant în temeiul legislației statului membru de încadrare în muncă și cele care sunt primite de acest lucrător sau de membrii familiei sale în temeiul legislației statului membru de reședință nu constituie în mod necesar prestații „de aceeași natură”, în sensul articolului 12 din Regulamentul nr. 1408/71.
- 59 Astfel, chiar dacă aceste prestații sunt menite, conform articolului 1 litera (u) punctul (i) din acest regulament, să acopere cheltuielile familiale, totuși ele nu au, toate, în mod necesar, același obiect specific, nici aceleași caracteristici sau beneficiari.
- 60 În plus, numai unele dintre ele constituie indemnizații familiale, în sensul articolului 1 litera (u) punctul (ii) din regulamentul menționat.
- 61 Astfel, pentru aplicarea regulii pentru prevenirea cumulului prevăzute la articolul 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Regulamentul nr. 574/72, este necesar ca, în cadrul calculării suplimentului diferențial eventual datorat unui lucrător migrant în statul membru de încadrare în muncă, să se distingă, între diferitele prestații familiale la care are dreptul lucrătorul respectiv în temeiul legislației acestui stat membru și cele primite de lucrătorul în cauză sau de membrii familiei sale în temeiul legislației statului membru de reședință, acele prestații care sunt „de aceeași natură”, în sensul articolului 12 din Regulamentul nr. 1408/71, în considerarea obiectului, a finalității, a bazei de calcul și a condițiilor lor de acordare, precum și a beneficiarilor acestora.
- 62 Revine în final instanței de trimitere, care este singura competentă să aprecieze faptele din litigiul principal și să interpreteze legislația națională, sarcina de a verifica, din perspectiva acestor elemente, dacă se poate considera că „Elterngeld” este de aceeași natură cu alocațiile familiale luxemburgheze și

dacă, în consecință, putea fi luată în considerare la calcularea suplimentului diferențial eventual datorat doamnei și domnului Wiering (a se vedea în acest sens Hotărârea Ottica New Line di Accardi Vincenzo, C-539/11, EU:C:2013:591, punctul 48 și jurisprudența citată).

- 63 Cu toate acestea, Curtea, investită cu atribuția de a furniza răspunsuri utile instanței de trimitere, este competentă să dea indicații întemeiate pe dosarul cauzei principale, precum și pe observațiile scrise și orale care i-au fost prezentate, de natură să permită acestei instanțe să se pronunțe (a se vedea Hotărârea Ottica New Line di Accardi Vincenzo, EU:C:2013:591, punctul 49 și jurisprudența citată).
- 64 Chiar dacă nu se contestă în cauza principală că alocațiile familiale luxemburgheze sunt de aceeași natură cu „Kindergeld”, doamna și domnul Wiering invocă totuși, în esență, faptul că respectivele alocații familiale nu sunt prestații de aceeași natură cu „Elterngeld”. În consecință, „Elterngeld” nu ar trebui să fie luată în considerare în cadrul calculării suplimentului diferențial solicitat CNPF de domnul Wiering.
- 65 În această privință, din dosarul de care dispune Curtea reiese că prestații precum „Kindergeld” și alocațiile familiale luxemburgheze urmăresc să permită părinților să acopere cheltuielile legate de nevoile copilului și se acordă fără a se ține seama de veniturile sau de patrimoniul membrilor familiei, nici de o eventuală activitate profesională a părinților. Rezultă, astfel, că beneficiarul final al acestor prestații nu sunt părinții, ci însuși copilul. În plus, se pare că prestațiile respective constituie prestații periodice în numerar acordate exclusiv în funcție de numărul copiilor și de vârsta acestora, astfel că pot fi calificate ca „indemnizații familiale”, în sensul articolului 1 litera (u) punctul (ii) din Regulamentul nr. 1408/71.
- 66 În ceea ce privește „Elterngeld”, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 66 din concluzii, din dosarul de care dispune Curtea reiese că o astfel de prestație se deosebește de prestații precum „Kindergeld” și alocațiile familiale luxemburgheze în mai multe privințe, referitor, pe de o parte, la obiectivele și la caracteristicile sale și, pe de altă parte, la beneficiarii săi.
- 67 Astfel, potrivit informațiilor furnizate de guvernul german, „Elterngeld” are drept scop să ajute familiile să își mențină condițiile de existență atunci când părinții se dedică cu prioritate copiilor lor. „Elterngeld” are, în principal, scopul de a contribui la menținerea acestor condiții de existență în caz de încetare temporară, totală sau parțială a activității profesionale a părinților ca urmare a nevoilor de educație ale copiilor lor de vârstă mică.
- 68 Astfel, părintele care are în îngrijire un copil și care nu își desfășoară activitatea profesională sau care își întrerupe sau își reduce această activitate beneficiază, în primul an al copilului, în funcție, dacă este cazul, de veniturile sale anterioare acestei întreruperi sau acestei reduceri, de o compensare a pierderii veniturilor destinate menținerii condițiilor de existență ale familiei sale. Trebuie arătat că valoarea „Elterngeld” se ridică, de regulă, la 67 % din salariul anterior, fără a putea depăși 1 800 de euro pe lună.
- 69 Rezultă, în consecință, că obiectivul unei prestații precum „Elterngeld” este de a permite, în astfel de împrejurări, unui părinte să beneficieze de o contribuție pentru menținerea condițiilor de existență ale familiei sale, al cărei quantum depinde, ca regulă, de veniturile pe care le obținea din activitatea sa profesională anterioară.
- 70 Astfel, spre deosebire de „Kindergeld” și de alocațiile familiale luxemburgheze, „Elterngeld” nu se acordă exclusiv în funcție de numărul copiilor și de vârsta acestora. Chiar dacă unele dintre condițiile de acordare ale „Elterngeld” sunt legate de existența unui copil și de vârsta lui, aceasta se calculează, în principiu, în funcție de salariul primit anterior întreruperii unei activități profesionale de către părintele care asigură îngrijirea copilului său. Quantumul ei se majorează numai dacă familia este numeroasă sau în caz de nașteri multiple.

- 71 În consecință, chiar dacă o prestație precum „Elterngeld” constituie o „prestație familială”, în sensul articolului 1 litera (u) punctul (i) din Regulamentul nr. 1408/71 (a se vedea prin analogie Hotărârea Kuusijärvi, C-275/96, EU:C:1998:279, punctul 60), aceasta nu poate totuși să fie calificată drept „indemnizație familială”, în sensul articolului 1 litera (u) punctul (ii) din acest regulament.
- 72 Pe de altă parte, trebuie arătat că, în cauza principală, CNPF a inclus în calculul suplimentului diferențial și alocația pentru educație. Or, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 34 și 74 din concluzii și sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de instanța de trimitere, doamna Wiering nu a solicitat să beneficieze de această prestație și nu este sigur, având în vedere articolul 304 din Codul securității sociale luxemburghez, că ar fi avut dreptul la aceasta.
- 73 Trebuie precizat în această privință că, presupunând chiar că se poate considera că prestația menționată este de aceeași natură cu alocațiile familiale luxemburgheze, reiese, în orice caz, din jurisprudență că, pentru a se putea considera că există un cumul de drepturi la prestații familiale într-o situație dată, nu este suficient, de exemplu, ca astfel de prestații să fie datorate în statul membru de reședință al copilului în cauză și să fie, în paralel, numai susceptibile să fie datorate într-un alt stat membru în care lucrează unul dintre părinții acestui copil (a se vedea Hotărârea Schwemmer, EU:C:2010:605, punctul 52).
- 74 Astfel, Curtea a statuat, în contextul articolului 10 din Regulamentul nr. 574/72, că, pentru a putea considera că prestațiile familiale sunt datorate în temeiul legislației unui stat membru, legea acestui stat trebuie să recunoască dreptul la plata de prestații în favoarea membrului de familie care lucrează în statul respectiv. Este, prin urmare, necesar ca persoana interesată să îndeplinească toate condițiile, atât de formă, cât și de fond, impuse de legislația internă a acestui stat pentru a putea exercita acest drept, printre care poate figura, eventual, condiția introducerii unei cereri prealabile de plată a unor astfel de prestații (a se vedea Hotărârea Schwemmer, EU:C:2010:605, punctul 53).
- 75 În consecință, presupunând chiar că se poate considera că alocația pentru educație este de aceeași natură cu alocațiile familiale luxemburgheze, în cazul în care condițiile impuse de dreptul luxemburghez pentru a putea beneficia de alocația pentru educație nu erau îndeplinite în cauza principală, respectiva alocație nu putea fi luată în considerare pentru calcularea suplimentului diferențial eventual datorat doamnei și domnului Wiering.
- 76 Având în vedere toate considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 1 litera (u) punctul (i) și articolul 4 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 1408/71, precum și articolul 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Regulamentul nr. 574/72 trebuie interpretate în sensul că, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în scopul calculării suplimentului diferențial eventual datorat unui lucrător migrant în statul membru de încadrare în muncă, nu trebuie luate în considerare toate prestațiile familiale primite de familia acestui lucrător în temeiul legislației statului membru de reședință, întrucât, sub rezerva verificărilor pe care trebuie să le efectueze instanța de trimitere, „Elterngeld” prevăzută de legislația germană nu este de aceeași natură, în sensul articolului 12 din Regulamentul nr. 1408/71, cu „Kindergeld” prevăzută de această legislație și cu alocațiile familiale prevăzute de legislația luxemburgheză.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 77 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolul 1 litera (u) punctul (i) și articolul 4 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1606/98 al Consiliului din 29 iunie 1998, precum și articolul 10 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Regulamentul (CEE) nr. 574/72 al Consiliului din 21 martie 1972 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97, trebuie interpretate în sensul că, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în scopul calculării suplimentului diferențial eventual datorat unui lucrător migrant în statul membru de încadrare în muncă, nu trebuie luate în considerare toate prestațiile familiale primite de familia acestui lucrător în temeiul legislației statului membru de reședință, întrucât, sub rezerva verificărilor pe care trebuie să le efectueze instanța de trimitere, „Elterngeld” prevăzută de legislația germană nu este de aceeași natură, în sensul articolului 12 din Regulamentul nr. 1408/71, cu „Kindergeld” prevăzută de această legislație și cu alocațiile familiale prevăzute de legislația luxemburgheză.

Semnături